

En föränderlig omvärld präglar oss alla

Då var det äntligen dags för lite välbehövlig vila och julfirande. Utvecklingen i vår omvärld har präglat arbetet på Länsstyrelsen under det gångna året. I vår roll som ansvarig för länets civila försvar har vi ökat våra insatser för höjd beredskap i vår del av landet. Fokus på grön omställning är större än någonsin och hos oss märker vi av detta på flera plan. Det handlar bland annat om nya batterifabriker på olika håll i vårt län, där kommunerna har lagt in högsta växel för att möta tidplaner i såväl plan- som tillståndprocesser. Utifrån vår roll bidrar vi med rådgivning och är med och fattar beslut. Till havs planeras för nya vindkraftsparker där vi är med och bidrar i framtagandet av reviderade havsplaner. Vi är även med i samverkansprojekt för att säkra behov och kapacitet för nya elnät.

Under året har vi sett en ökad samverkan med länets kommunalförbund. Ett gott exempel är projektet *Det goda livet i Dalsland* som ni kan läsa mer om i detta nummer. Vi är väldigt nöjda med att vi efter två års pandemiuppehåll äntligen kunde genomföra våra delregionala träffar, denna gång med fokus på gestaltad livsmiljö. Stort tack till alla er som var med och gjorde detta möjligt!

Det gångna året har också präglats av valet. Nya riks-, kommun- och regionpolitiker har tillträtt och den politiska kartan har på många håll ritats om. På Länsstyrelsen vill vi bidra till att skapa goda förutsättningar för våra politiker att komma in i sina uppdrag. Jag vill därför passa på att flagga för vår kommande politikerutbildning den 30 mars i Göteborg. Läs mer om denna och mycket annat i årets sista nyhetsbrev.

Slutligen vill jag önska alla våra läsare en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR!

Erik Gedeck
Samhällsbyggnadschef
Länsstyrelsen Västra Götaland

Nya stöd införs, andra avvecklas

Bidrag för energieffektivisering i småhus på gång

Regeringen har i samband med budgeten för 2023 beslutat om ett nytt bidrag för energieffektivisering i småhus. Bidraget ska gälla småhus som värms upp med direktverkande el eller gas. Syftet är att minska sårbarheten för höga energipriser och bidra till ökad försörjningstrygghet.

Regeringen avsätter 370 miljoner kronor i stöd för 2023 och 400 miljoner kronor för 2024 respektive 2025.

Förslaget är att Länsstyrelsen, i det län där huset ligger, handlägger och beslutar om bidraget och att det ska kunna sökas via en e-tjänst på Boverkets webbplats.

Ändringar i stöd för hyresbostäder och bostäder för studerande

I december 2021 beslutade riksdagen att avveckla investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande. Beslutet innebär att endast ansökningar som kommit in senast 31 december 2022 skulle beviljas och få stöd utbetalt.

Regeringens budget för 2023, som antgits av riksdagen, innehåller ändringar som påverkar förutsättningarna för utbetalningen av stödet. Ändringarna innebär att det nu endast är den som hunnit få sin ansökan beviljad av Länsstyrelsen före utgången av 2022 som kan få del av stödet.

Boverket och länsstyrelserna tittar nu på konsekvenserna av beslutet och kommer att informera berörda.

[Stöd för hyresbostäder och bostäder för studerande - Boverket](#)

Osäkert läge på bostadsmarknaden

Förutsättningarna på länets bostadsmarknad har ändrats i snabb takt det senaste halvåret. Kraftigt stigande räntor, inflation och ökade energipriser har stor påverkan på hushållens efterfrågan. Detta är en utveckling som märks i Boverkets senaste byggprognos som visar att byggandet kommer att minska framöver.

Boverket tar löpande fram indikatorer och prognoser över utvecklingen på bygg-, bostads- och kreditmarknaden. Enligt senaste byggprognosen kommer 60 000 bostäder ha påbörjats under 2022, sett till riksnivå. Av dessa är 57 000 nybyggnation och 3 000 ett nettotillskott genom ombyggnation. Sammantaget handlar det om en minskning med 14 procent, jämfört med 2021, då drygt 71 000 bostäder började byggas.

Fortsatt minskning under 2023

För 2023 är Boverkets bedömning att cirka 45 000 bostäder kommer börja byggas, varav 42 500 genom nybyggnation. Det är en minskning med ytterligare 25 procent, jämfört med 2022.

När det gäller bostadsrätter är prognosen att antalet påbörjade byggen kan komma att halveras under perioden 2021 till 2023 och in på 2024. Byggandet av hyresrätter minskar med cirka en tredjedel. Hur prognosen faller ut påverkas bland annat av om investeringsstödet för byggande av hyresrätter kan betalas ut för de ansökningar som kommit in. Statens budget för 2023 innehåller ändringar som påverkar förutsättningarna för utbetalning.

När det gäller småhus ser byggandet ut att minska mer markant först under andra halvåret 2023.

Bostadsbyggandet minskar även i Västra Götaland

Statistiska Centralbyrån (SCB) publicerade nyligen preliminära siffror som visar att det på riksnivå började byggas cirka 43 750 nya lägenheter under de tre första kvartalen 2022. Det är 9 procent färre jämfört med samma period 2021, då antalet var cirka 48 170 lägenheter.

Även för Västra Götaland har antalet påbörjade bostäder minskat jämfört med 2021. Preliminära siffror från SCB visar att det under årets tre första kvartal började byggas cirka 7 000 bostäder, vilket är en minskning med cirka 10 procent jämfört med 2021. Minskningen i Västra Götaland är dock mindre än i exempelvis Skåne län, där minskningen ligger på cirka 42 procent, eller i Jönköpings län, där antalet påbörjade bostäder har minskat med ungefär 73 procent.

Länsstyrelsen följer löpande utvecklingen på länets bostadsmarknad och gör bedömningen att utvecklingen i omvärlden fortsätter påverka bostadsbyggandet negativt under kommande år. Detta trots att många av länets kommuner bedömt att antalet påbörjade bostadsbyggen fortsätter att ligga högt under 2022 och 2023.

[Boverkets uppdaterade byggprognos, boverket.se](#)

[Antal påbörjade lägenheter minskar \(scb.se\)](#)

Utbildningsdag i PBL för länets politiker 30 mars

Vi välkomnar dig som är politiker inom plan- och byggområdet till vår utbildningsdag i PBL (plan- och bygglagen) i Göteborg den 30 mars. Dagen ska bidra med kunskap och inspiration inför den nya mandatperioden. Utöver att prata om grunderna i plan- och bygglagens olika delar, hoppas vi kunna inspirera till mellankommunala initiativ och belysa hur politiken kan engageras samt tydliggöra roller.

Dagen vänder sig till dig som är politiker och sitter i kommunens byggnadsnämnd, samhällsbyggnadsnämnd eller motsvarande, med ansvar för plan- och byggfrågor.

Tid: 30 mars 2023, kl 08.30-16.00.

Plats: Clarion Hotel Post, Göteborg.

[Anmäl dig gärna redan nu via kalendariet på Länsstyrelsens webbplats.](#)

Mer information om dagen kommer i början av nästa år.

Vänern med öar och strandområden är ett av sju geografiska områden i Västra Götaland som är ett riksintresse enligt kapitel 4 i miljöbalken. På bilden ser du Spikens fiskeläge på Kållandsö i Vänern. Foto: Martin Fransson

Vi vill vara en aktiv och samordnande part i riksintressefrågor

Länsstyrelsen har inrättat en särskild samordnare för riksintressen som ska bidra till likvärdiga bedömningar och öka dialogen om riksintressen med centrala verk, länets kommuner och även internt på Länsstyrelsen. Genom en särskild samordnare vill vi underlätta kontakten med Länsstyrelsen och vara en aktiv och samordnade part i hanteringen av riksintressen.

Länsstyrelsen har de senaste åren fått flera regeringsuppdrag inom området riksintressen. Det har gett oss möjlighet att fokusera på riksintressefrågor i länet. Vi har bland annat identifierat att riksintressen upplevs som otydliga och svåra att hantera och har tagit initiativ till fördjupningsarbete inom dessa områden. Bland annat när det gäller riksintresse kommunikation och fjärde kapitlet i miljöbalken.

Vi har också tagit fram ett handläggarstöd [”Riksintressen – Stöd för hantering av riksintressen i fysisk planering”](#) (2018) för att bidra till en gemensam kunskapsgrund och ge stöd för utvecklad rådgivning, tydligare ställningstaganden och likvärdiga bedömningar.

Länsstyrelsen har interna rutiner på plats som ska säkra kvalitet och likvärdig tillämpning i ärendehandläggning och bidra till mer samordning och dialog i frågor som rör riksintressen.

Har du frågor eller tankar är du välkommen att kontakta Länsstyrelsens samordnare för riksintressen, Moa Nord på samhällsavdelningen, telefon 010-224 40 00 eller samby.vastragotaland@lansstyrelsen.se

Storskalig modell av den gamla järnvägsstationen i Dals-Rostock, Melleruds kommun. Dalslandskommunerna arbetar för att återinföra tågstopp på fler orter, så att människor får bättre förutsättningar att bo, arbeta och studera i området. Detta är ett av flera projekt med koppling till satsningen Det goda livet i Dalsland. Foto: Thomas Forslund, Fyrbodals kommunalförbund.

Satsning ska bidra till det goda livet i Dalsland

”Det goda livet i Dalsland” är en satsning som ska stärka levnadsförhållanden och förutsättningar för utveckling i Dalsland. Satsningen startade 2021 och löper fram till 2025. Det övergripande målet är att öka dalslänningarnas välbefinnande. Fyra områden pekas ut som särskilt viktiga: sysselsättning, samhörighet, attraktivitet och utbildning.

Västra Götalandsregionen, Fyrbodals Kommunalförbund, kommunerna i Dalsland och Länsstyrelsen i Västra Götaland har gemensamt tagit fram den strategi och plan ligger till grund för genomförandet.

- Vi på Länsstyrelsen är väldigt positiva till att kommunerna i Dalsland kraftsamlar för att skapa bra villkor för sina invånare. Vi har ett bra samarbete, där kommunerna äger planeringsfrågorna, regionen bidrar med resurser och vi på Länsstyrelsen tillför erfarenhet och kunskap kring statliga intressen och allmän rådgivning inom PBL-området, säger Erik Gedeck, samhällsbyggnadschef på Länsstyrelsen Västra Götaland.

Planen innehåller bland annat satsningar på digital infrastruktur, kollektivtrafik, kultur, turism, lärlingsplatser för unga och fullföljda studier. För samhällsbyggnadsområdet handlar det om att undersöka strukturella förutsättningar för utveckling av samhällen, bebyggelse och infrastruktur, för att i nästa steg ta fram åtgärder och strategier.

[Det goda livet i Dalsland - Fyrbodals kommunalförbund](#)

Kraftiga skyfall blir vanligare i takt med att klimatet förändras. Något att ta höjd för i detaljplaneringen.

Klimatanpassning i fokus på detaljplaneträff

Hur kan dagvatten, skyfall och översvämningar hanteras i detaljplaneringen? Klimatanpassning var temat när Länsstyrelsen bjöd in till en nätverksträff inom detaljplanering den 6 december.

Översvämning är en av riskerna vi måste bevaka i fysisk planering, enligt plan- och bygglagen. Skyfall och översvämningar kan orsaka omfattande skador och även innebära risk för liv och hälsa. Därför är det viktigt att ta hänsyn till dessa risker när vi planerar och bygger nytt.

Till skillnad från sjöar, vattendrag och hav, som vi vet var de ligger, och där vi har koll på var översvämningarna inträffar, kan ett skyfall inträffa var som helst. Vi vet också att skyfall blir vanligare i ett framtida klimat och att intensiteten i skyfallen kommer att öka. Vi behöver höja beredskapen och planera bebyggelsen utifrån detta scenario.

Missade du nätverksträffen men vill veta mer om ämnet? Här finns information:

[Bedömning av översvämningsrisk, PBL kunskapsbanken hos Boverket](#)

[Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall, rapport från länsstyrelserna i Stockholm och Västra Götaland](#)

I en omsorgsfullt gestaltad miljö samspelar form, funktion och hållbarhet vilket kan bidra till trygga, vackra och inkluderande miljöer.

Tillsyn och gestaltad livsmiljö – tema på nätverksträff

Hur hänger tillsyn och gestaltad livsmiljö ihop? Den frågan stod i fokus då Länsstyrelsen bjöd in till digital nätverksträff för handläggare inom bygglovsverksamhet den 8 december.

Ann-Louise Hulter, tillsynsvägleddare på Länsstyrelsen, inledde med kopplingarna mellan tillsyn och gestaltad livsmiljö. Hon belyste hur handläggare redan idag arbetar med detta genom arkitekturstrategier, proaktivt arbete i bygglov och reaktivt med tillsyn. Att ha människan i centrum i arbetet är viktigt, påpekade hon.

Lidköpings kommun delade med sig av sin arbetsmetod för tillsynsärenden kopplade till ödehus och hus i dåligt skick som hittades efter en kulturmiljöinventering. Kommunen lyfte fram att det är viktigt att kontakta fastighetsägare och informera om värdefull bebyggelse och att arbeta långsiktigt för ett bevarande av kulturmiljöer.

Johan Apelman, Länsstyrelsens kulturmiljöenhet, och Marie Odenbrink Widmark, Västra Götalandsregionens förvaltning för kulturutveckling, föreläste om gestaltning, karaktär och kvaliteter i tillsyn och bygglov. De pratade om varsamhet, förvanskning och kulturmiljövärden i ärenden och vilken roll detta kan ha i flera skeden. Deras medskick var att det krävs kunskap, förståelse och stolthet för att lyckas.

Per Jernevad, Länsstyrelsens kulturmiljöenhet, delade med sig av arbetet med upprustningen av Mariestads stadshotell. Varför gick det vägen denna gång? Jo, det fanns intresse och engagemang från både allmänheten och politiken, hotellet var skyddat i detaljplan, sakkunnig och engagerad personal var involverade, jurister gav stöd, och det fanns tålamod i processen som tog fem år.

Över hundra personer deltog på webinariet om detta högaktuella ämne.

Vill du veta mer om arkitektur och gestaltad livsmiljö? Boverket har samlad information [Arkitektur och gestaltad livsmiljö, boverket.se](https://www.boverket.se/om-boverket/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo)

Många åtgärder på gång för att nå miljömålen

Nu är arbetet med det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen igång. "Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland 2022-2025", som programmet heter, innehåller flera åtgärder med koppling till fysisk planering. Bland annat kulturmiljöprogram, barnperspektiv i den byggda miljön, arkitekturstrategi, klimatpåverkan från transporter, och grön infrastruktur.

Sedan lanseringen av det nya åtgärdsprogrammet har det kommit in många åtaganden – och fler är på väg in! Ta en titt på vilka aktörer som engagerat sig i programmet [Ett hållbart Västra Götaland \(hallbartvg.se\)](https://hallbart.vg.se)

KALENDARIUM

30 mars	Utbildningsdag i PBL för länets politiker 30 mars Plats: Clarion Hotel Post, Göteborg Tid: 30 mars 2023, kl 08.30-16.00. Anmälan dig och läs mer (lansstyrelsen.se/vastragotaland)
------------	---

Om nyhetsbrevet

Med det här nyhetsbrevet vill vi på Länsstyrelsen nå alla er som jobbar med plan- och bostadsfrågor i länets kommuner. Innehållet kommer framför allt att spegla vad som är aktuellt på vår myndighet.

Länsstyrelsen Västra Götalands län
403 40 Göteborg | 010-224 40 00 | vastragotaland@lansstyrelsen.se

Har du fått detta mail vidarebefordrat?
[Starta en egen prenumeration här.](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)
[Avregistrera prenumeration](#)

Följ oss i sociala media

Dela detta utskick

